

President Zelensky: 'De Slag om Bachmoet beslist welke toekomst Oekraïne zal hebben'

ACHTERGROND

De oorlog in Oekraïne is nergens zo bloedig als die om de totaal verwoeste stad Bachmoet. Maar de strijd in en om de ruïnes ervan gaat om veel meer dan deze stad.

Door [Jan van Benthem](#). dinsdag 14 maart 2023 om 19:04

Leden van het Oekraïense Vrijwilligers aan de frontlinie bij Bachmoet moeten aanval na aanval afslaan.beeld afp / Sergey Shestak

KYIV – MOSKOU

De toekomst van Oekraïne wordt beslist in de slag om Bachmoet en andere steden in de frontlinie. Zo zette de Oekraïense president Zelensky maandagavond deze relatief kleine stad opnieuw centraal in de oorlog. Een dag eerder meldde hij nog dat 'in minder dan een week tijd' het Oekraïense leger bij Bachmoet 1100 Russische militairen heeft gedood en nog eens 1500 zo ernstig heeft verwond dat ze zijn uitgeschakeld. Ook Moskou kwam met aantallen. Het Russische ministerie van Defensie zei in diezelfde tijd 'meer dan 220 Oekraïense soldaten' te hebben gedood'.

De strijd om Bachmoet is inmiddels de langste slag in de nu ruim een jaar durende oorlog van Rusland tegen Oekraïne. Het is een symbool voor veel van de oorlogsellende geworden – de totale verwoesting van de stad, de enorme aantallen doden en gewonden, het taaie verzet van Oekraïne en de absurde en mensenlevensverslindende Russische tactiek. Binnen de NAVO wordt op basis van gegevens van inlichtingendiensten uitgegaan van een verhouding van vijf Russische omgekomen militairen op iedere gesneuvelde Oekraïense militair. In totaal zouden er bij Bachmoet tussen de 20.000 en 30.000 Russische soldaten zijn gedood. De Russische minister van Defensie Sergej Sjojgoe beweerde van zijn kant dat Oekraïne alleen in februari al 11.000 militairen zou zijn verloren, 'de meeste in en rond Bachmoet'.

moreel fort

Voor Zelensky is Bachmoet het symbool geworden van het verzet tegen de Russische invasie. Al bij zijn bezoek aan Washington in december noemde hij de stad 'ons morele fort' en gaf hij een vlag van Bachmoet aan het Amerikaanse Congres. Aan Russische kant is het vooral de leider van het Wagner-huurlingenleger, Jevgeny Prigozjin, die ongeveer heeft gezworen Bachmoet te zullen innemen.

Prigozjin heeft al langere tijd zware kritiek op het ministerie van Defensie dat hem naar zijn zeggen niet steunt, geen munitie levert en de Wagner huurlingen heeft verraden. Bachmoet is volgens het goed ingevoerde Institute for the Study of War (ISW) de plek waar de onderlinge machtsstrijd tussen Prigozjin en met name de defensie-minister Sergej Sjojgoe om de invloed op het Kremlin wordt uitgevochten. 'Het Russische militaire leiderschap lijkt te proberen de Wagner eenheden – en Prigozjins invloed – in Bachmoet op te branden', stelt het ISW in een analyse.

Maar er sneuvelen ook veel anderen aan Russische kant. In het begin waren dat vooral leden van de 'volksmilities' van de Donetsk en de Loehansk Volksrepublieken die in februari bij Rusland zijn ingelijfd. Zij werden als eersten 'met onvoldoende training, ontoereikende voorraden en met slecht materieel' ingezet, meldt de naar Letland uitgeweken Russische nieuwssite Meduza. 'Nadat de militairen die in Donetsk en Loehansk waren opgebruikt als wegwerpmateriaal, is het de beurt aan de Russische'.

Dat waren maandenlang de Wagnereenheden, maar ook die zijn voor een belangrijk deel 'verbruikt' in de Russische aanvalstactiek. Daarbij worden kleine eenheden infanteristen ingezet in een aanval op Oekraïense loopgraven en stellingen, legden Oekraïense militairen afgelopen week uit aan de *New York Times*, die een reportage in de voorste frontlinies mocht maken. Ze worden vrijwel zonder uitzondering bij die aanval gedood, maar Russische waarnemers kunnen dan wel de positie van de Oekraïense verdedigers bepalen en die met mortieren en artillerie bestoken, waarna een volgende golf infanteristen probeert de positie in te nemen.

Een Oekraïense commandant vertelde de *Wall Street Journal* dat op sommige dagen er tot wel 'achttien menselijke golven aan Wagnertroepen één enkele loopgraaf aanvielen'. De Oekraïense militairen beschrijven dergelijke aanvallen als 'het gooien met vlees'.

video-oproepen

Dat gebeurt in toenemende mate nu ook met de militairen die vorig jaar in Rusland zijn gemobiliseerd, aldus Meduza, de *Moscow Times* en ook berichten van Russische burgergroepen op Telegram. Eind januari was het eerste videobericht van gemobiliseerde reservisten, die stelden in Donetsk 'in een aanvalsgroep te zijn gegooid'. Op 25 februari kwam een ander bericht van reservisten die waren toegevoegd aan de Slavische brigade van de Donetsk volksmilitie. Zij stelden 'naar de slachting' te zijn gevoerd in aanvallen op Oekraïense stellingen bij Avdiivka.

Daarna kwamen de berichten van de familieleden. Afgelopen zaterdag was er op Telegram een rechtstreekse oproep aan president Poetin van Russische vrouwen en moeders van reservisten uit de regio rond Moskou. Zij gebruikten de term die Oekraïense verdedigers eerder bezigden: 'Onze gemobiliseerde mannen worden als stukken vlees richting versterkte stellingen gegooid.' De mannen behoren tot de 580^e houwitsers artillerie divisie, maar omdat er geen voldoende kanonnen en geen granaten zijn, zouden ze vrijwel ongetraind worden ingezet als infanteristen, aldus de video-oproep op het Russische Telegramaccount '*Mobilisatienieuws*'.

Tot nu toe werden reservisten uit Moskou en Sint Petersburg ontzien, stelt het Britse ministerie van Defensie. 'In percentage van de bevolking zijn de verliezen van reservisten en andere militairen uit gebieden met etnische minderheden tot dertig keer hoger dan in Moskou.' Maar ook al concentreert de werving van nieuwe vrijwilligers zich op het oosten en het zuiden van de Russische Federatie, de eerste oproepen richting Poetin zijn nu ook in Moskou te horen.